

Οί *Λέπκας* εἰσι Βουδισταί. Οὔτοι εἰσι μικρόσωμοι, χονδροὶ καὶ χρώματος καθαροῦ, τύπου δὲ μογγολικοῦ. Τρώγουσι κατὰ κόρον, τρεφόμενοι πρὸς τούτοις διὰ κρέατος, ἐλέφαντος, ρινόκερου καὶ πιθήκου. Ἐχουσι νομαδικὰς ἔξεις, καὶ ἐν γένει δὲν διακίλλονται εἰς τὸν αὐτὸν τόπον πλέον τῶν τριῶν ἐτῶν. Ἀγοράζουσι τὰς συζύγους τῶν ἀντι τιμήματος ποικίλλοντας μεταξύ τῶν τεσσαράκοντα καὶ πενήκοντα ρουπιῶν, καὶ ὅταν δὲν ἔχωσι χρήματα, ὑπηρετοῦσιν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸν πενήτην αὐτῶν πληρώνοντες τοιοῦτοτρόπως τὴν ἀξίαν τῶν γυναικῶν.

Οἱ *Μεχίς* εἰσι καθαροὶ Μογγόλοι, ἀλλὰ δὲν εἶνε Βουδισταί. Θύουσι εἰς τὸν θεὸν *Κάλιν*, ἐνταφιάζουσι τοὺς ἐκυτῶν νεκροὺς, καὶ οὐδὲν φέρουσι σέβας πρὸς τοὺς Βραχμάνους. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν εἰσι γενναῖαι καὶ πολλοὶ φίλεργοι, ἀληθῆ πρότυπα φιλοπονίας καὶ οἰκονομίας. Καλλιεργοῦσι τοὺς ἀγρούς, ὑφαίνουσιν, ἐνασχολοῦνται εἰς τὰ οἰκιακὰ αὐτῶν ἔργα καὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν ἀγοράν. Τινὲς μάλιστα παλαιοὺσι κατὰ τῶν τίγρων καὶ διώκουσιν αὐτὰς πόρρω τῶν ἐκυτῶν κατοικιῶν. Καὶ ἐπὶ τούτοις μία σύζυγος *Μεχίς* στοιχίζει μόλις δέκα ρουπιῶν! Δεκαεξὶ δὲ ρουπίαί φαίνεται τιμὴ ὑπέρογκος εἰς τοὺς λαοὺς τούτους ἵνα κατέχωσι τηλικαύτης ἀξίας γυναικας!

Ἄπασαι αἱ ἄγρια αὐταὶ φυλαὶ λαλοῦσι γλώσσας ἀνηκούσας εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν καλουμένων *Κολιριανῶν* γλωσσῶν.

[Contemporary Review].

I*.

ΤΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ

Διήγημα

Ὀλίγον ἐνδιαφέρει τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχικῆς πολιχνῆς, ἐν ἧ ὁ λοχαγὸς *Μερκαδιέ*—ἔξ καὶ τριάκοντα ἔτη ὑπηρετήσας, δύο καὶ εἴκοσι ἐκστρατειῶν μετασχῶν καὶ τρεῖς τραυματισθεὶς—ἀπεσῶρη τεθεὶς εἰς ἀποστρατεῖαν.

Ὁ λοχαγὸς *Μερκαδιέ* ἐξέλεξε τὴν πολιχνὴν ἐκείνην ὡς τόπον ἐγκαταστάσεως κατὰ τὸ γῆρας του διὰ τὸν ἀπλοῦν μόνον λόγον ὅτι αὐτόθι εἶχεν ἴδει τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ ὅτι κατὰ τὴν θορυβώδη παιδικὴν ἡλικίαν του, πολλάκις εἶχε καταβιάσει τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ἐργαστηρίων καὶ θραύσει τὰς ὑέλους τῶν. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του, δὲν ἔμελλε νὰ ἐπανεῦρη συγγενεῖς, φίλους, γνωρίζουσ, αἱ δ' ἀναμνήσεις τῆς νεοῦ αὐτοῦ ἡλικίας δὲν ἀναπαρίστων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ εἰμὴ τὰς ἡγανακτικὰς μόνον μορφὰς τῶν καταστηματαρχῶν δεικνύοντων αὐτῷ τὸν γρόνθον ἀπὸ τῆς φλιάς τοῦ ἐργαστηρίου τῶν, τὰς διδαχὰς ἱεροκήρυκος, ἐν αἷς ἠπειλεῖτο διὰ τῆς κολάσεως, τὸ σχολεῖόν του ἐν ᾧ ὁ διδάσκαλός του τῷ προέλεγεν ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ γείνη ἄξιος ἀγρόνης, καὶ τέλος τὴν εἰς τὸ τάγμα του ἀναχώρησιν ἐπισπευθεῖσαν ὑπὸ τῆς πατρικῆς κατάρξεως. Διότι δὲν ἦτον ἄγιος ἄνθρωπος ὁ λοχαγός. Τὸ

φύλλον τιμωρίας αὐτοῦ ἦτον ἄλλοτε κατὰμυστον ἡμερῶν κρατήσεων ἐπιβεβλημένων αὐτῷ εἴτε δι' ἀπειθείαν, εἴτε ἐνεκα ἀπουσιῶν κατὰ τὴν κλήσιν, εἴτε ἐνεκα νεκρινῶν ταραχῶν ἐν τῷ στρατῶνι. Πολλάκις ἀφρηθήσαν ἀπ' αὐτοῦ τὰ σειρήτια τοῦ δεκανέως καὶ τοῦ λοχίου, καὶ μόνον διὰ τῆς τύχης καὶ τῆς ἀπεριόριστου ἐλευθερίας τοῦ ἐν στρατεῖα βίου κατάρθωσε ν' ἀποκτήσῃ τὴν πρώτην του ἐπωμίδα. Γενναῖος καὶ καρτερικός στρατιώτης διήνυσε πάντα σχεδὸν τὸν βίον αὐτοῦ ἐν Ἀλγερίᾳ. Διοικητὴν τοῦ τάγματός του ἔσχε τὸν Λαμορισιέρ' ὁ δοῦξ τοῦ Νελοῦρ, παρ' ὃν ἐτραυματίσθη τὸ πρῶτον, τὸν ἐπαρσημοφόρησε, καὶ ὅτε ἦτον ἐπιλοχίας, ὁ Βουγκῶ ἐκάλει αὐτὸν διὰ τοῦ ὀνόματός του, καὶ ἔσυρεν οἰκειῶς αὐτοῦ τὰ ὄτα. Ἐχμαλωτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀβδὲλ Καδὲρ, ἔφερον οὐλὴν τραύματος γαταγαίου ἐπὶ τοῦ αὐχένος, σφαίρας ἐπὶ τοῦ ὤμου, καὶ ἐτέρας ἐν τῷ μηρῷ, καὶ παρὰ τὸ ἀψίνθιον, τὰς μονομαχίας, τὰ ἐκ χαρτοπαιγνίων χρῆθ κλ., κατάρθωσε τέλος ν' ἀποκτήσῃ διὰ τῆς αἰχμῆς τῆς λόγχης καὶ τοῦ ξίφους τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ ἐν τῷ πρώτῳ συντάγματι τῶν ἀκροβολιστῶν.

Ὁ λοχαγὸς *Μερκαδιέ*, ἀφ' οὗ λοιπὸν ὑπηρετήσεν ἐπὶ τριάκοντα καὶ ἔξ ἔτη, μετέσχε δύο καὶ εἴκοσι ἐκστρατειῶν καὶ τρεῖς ἐτραυματίσθη, εἶχε λάθει ἄρτι τὴν σύνταξιν του, οὐδὲ εἰς δισχίλια φράγκα ἀνερχομένην τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο προστιθέμενον εἰς τὰ δικαῖοσια πενήκοντα φράγκα τοῦ παρασήμου του, ἔταττεν αὐτὸν εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην τῆς ἐντίμου ἐνδείας, ἣν τὸ Κράτος ἐπιφυλάττει εἰς πλείους τῶν ἀκριφῶν ὑπηρετησάντων αὐτό.

Ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ εἰς τὴν γενέθλιον πολιχνὴν ὑπῆρξεν ἄμοιρος πομπῆς. Ἀφίκετο πρῶταν τινὰ διὰ τὸν λεωφορεῖον, σιγῶρον καπνίζων, ἐν οἰκειότητι ἤδη πρὸς τὸν ὀδηγὸν διατελῶν, εἰς ὃν καθ' ὃδὸν ἀφηγήθη τὴν διάβασιν τῶν «Σιδηρῶν Πυλῶν», ἐπεικῶς συγχωρῶν τὰς συχνὰς ἀπροσεξίας τοῦ ἀκροατοῦ του, διακόπτοντος συνήθως αὐτὸν διὰ βλασφημίας ἢ διὰ τοῦ ὑβριστικοῦ παρωνυμίου *ρελῶνα* ἀποτεινομένου πρὸς τὴν δεξιὰν φορβάδα. Ὅτε τὸ λεωφορεῖον ἔστη, ἔριψεν ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου τὸν μάρσιππὸν του, κατακεκαλυμμένον ὑπὸ ἐπιγραφῶν τοσούτων ὅσαι καὶ αἱ μεταλλαγαὶ τῆς φρουρᾶς τοῦ ἰδιοκτῆτος αὐτοῦ· καὶ οἱ παρατυχόντες ἐκεῖ ἐξεπλάγησαν σφόδρα βλέποντες ἄνθρωπον φέροντα παράσημον—πράγμα σπάνιον εἶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις—εἰσερχόμενον εἰς τὸ προστύχον ἐκεῖ καπηλεῖον καὶ προσφέροντα φιλοφρόνως οἶνον εἰς τὸν ἀμαεληλάτην.

Ἐν τινι ἀποκέντρῳ οἰκίᾳ, ἐν ἧ, προσδεδεμένοι ἐμυκῶντο δύο ἀγελάδες, καὶ ἐν ἧ ὄρνιθες καὶ νῆσσαι ἐπλανῶντο ἐν τῇ αὐλῇ, ἐνοικιάζετο ἐσκευασμένος δωμάτιον. Ὁ λοχαγὸς ὀδηγούμενος ὑπὸ δυσειδοῦς γραῖδιου ἀνήλθε τὴν κλίμακα, δριμεῖαν ὀσμὴν σταύλου ἀποπνέουσαν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς πλῆκίστρωτον δωμάτιον οὗτινός τοὺς τοίχους ἐ-

κάλυπτε χάριτης παράδοξος παριστῶν ἐπὶ λευκοῦ ἐδάφους κυανῆν ἐντετυπωμένην καὶ ἐπ' ἄπειρον ἐπαναλαμβάνομένην τὴν εἰκόνα τοῦ Ἰωσήφ Πονιατόβσκη ἐπίππου πιδῶντος εἰς τὸν Ἑλστερ. Ἡ διακόσμησις αὕτη ἢ μονότονος μὲν, ἀλλ' ἀναμιμνήσκουσα τὴν στρατιωτικὴν τῆς Γαλλίας δόξαν, κατέθελεν ἀναμιμνήσκων τὸν λοχαγόν· διότι χωρὶς νὰ μεριμνήσῃ πολὺ περὶ τῆς ὀλίγης ὑπαρχούσης εὐρυχωρίας, περὶ τῶν ἀχυρίνων καθεκλῶν, τῶν ἐκ καρουξύλου ἐπίπλων καὶ τῆς μικρᾶς κλίνης μὲ τὰ ἀπολέσαντα τὴν χοιρῶν αὐτῶν παραπετάσματα, συνεφώνησε τὸ ἐνοίκιον. Ἐν δὲ τέταρτον ὥρας ἤρκεσεν αὐτῷ ὅπως κενώσῃ τὸν μάρσιπόν του, ἀναρτήσῃ εἰς τὸν τοῖχον τὰ ἐνδύματά του, ρίψῃ εἰς γωνίαν τινὰ τὰ ὑποδήματά του καὶ κοσμήσῃ τὸν τοῖχον διὰ τροπαίου ἀποτελουμένου ἐκ τριῶν πιτῶν, μιᾶς σπάθης καὶ ζεύγους πιστολίων. Μεταβάς εἰς τὸ ἀπέναντι παντοπωλεῖον ἠγόρασε μίαν λίτραν ἀλειμματοκηρίων καὶ φιᾶλην ρουμίου, ἐπανεβλῶν δ' εἰς τὸ δωμάτιον ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς ἐστίας τ' ἀγορασθέντα, καὶ περιήγαγε περὶ ἑαυτὸν βλέμμα ἄκραν ἐκφράζον εὐαρεσκίαν. Εἶτα ἐξυρίσθη ἄνευ καθέπτου—ἐξίς τοῦ στρατοπέδου—ἐψήξε τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ, ἐφόρσε τὸν πῖλόν του πρὸς τὸ οὐς ἐπικλινῆ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς περιοδείαν ἀπὸ τὴν πόλιν, πρὸς ἀναζήτησιν κυρίως καφενείου.

B'

Τὸ διημερεύειν καὶ διανυκτερεύειν ἐν καφενείois ἤτο παλαιὰ τοῦ λοχαγοῦ ἐξίς. Ἐκορέννυε συγχρόνως τὰ τρία ἰσοβάθμια ἐλαττώματά του — τὸ πρὸς τὸν καπνὸν, τὸ ἀψίνθιον, καὶ τὸ χαροπαίγιον πάθος του. Ἄπας ὁ βίος αὐτοῦ εἰς τὰ τρία ταῦτα κατηναλώθη, ἠδύνατο δὲ ν' ἀριθμῆσῃ προχείρως ὅλα τὰ καπηλεῖα, τὰ καπνοπωλεῖα, τὰ καφενεῖα καὶ τὰς στρατιωτικὰς λέσχας ὅλων τῶν πόλεων, εἰς ἃς μετέβη ὡς φρουρά. Πράγματι, δι' αὐτὸν ἡ μόνη εὐδαιμονία ἤτο νὰ κἀθηται ἐπὶ τῶν ξυλίων ἢ διὰ τετριμμένου βελούδου ἐπικεκαλυμμένων ἐδάσιων ἐκείνων, ἐνώπιον τετραγώνου τραπέζης, ἐφ' ἧς συνεπεσσωρεύοντο, ὡς διὰ μαγείας, τὰ κύπελλα. Τὸ σιγάρον τῷ ἐφαίνετο νόστιμον μόνον ὡς ἄκεις προσέτριβε τὸ φωσφόρον ὑπὸ τὸ μάρμαρον τῆς τραπέζης· ἀφ' οὗ δ' ἀνήρτα εἰς τὸν τοῖχον τὴν σπάθην του καὶ τὸ πιλίκιον του, καὶ ἐξεκούμβουε κομβία τινὰ τοῦ ἐπενδύτου αὐτοῦ βαθὺς στεναγμὸς ἀνακουρίσεως διέφρευεν αὐτὸν καὶ ἀνεφώνει·

— Ἔτσι δά! νὰ ζωή!

Πρωτίστη λοιπὸν μέριμνα αὐτοῦ ὑπῆρξε ν' ἀναζητήσῃ τὸ κατάστημα εἰς ὃ θὰ ἐσύχναζε, ἀφ' οὗ δὲ μάτην περιήλθε τὴν πόλιν, μὴ ἀνευρίσκων τὸ ποθοῦμενον, ἐξήτασε τέλος διὰ τοῦ ἐμπείρου αὐτοῦ βλέμματος τὸ καφενεῖον τοῦ Προσπέρ κείμενον ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῆς Πλατείας τῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Ἐνορίας.

Δὲν ἦτο βεβαίως τὸ ἰδανικὸν τοῦ τὸ καφενεῖον ἐκεῖνο· ὁ ἐν αὐτῷ θεράπων μὲ τὴν μέλαιναν ποδιάν, τὰ ἄνευ ἐρεσινώτου ἔδρανα, καὶ αἱ ξύλινα ἐκεῖνα τράπεζαι αἱ διὰ κηρωτοῦ κεκαλυμμένα, τῷ ἐφάνησαν πολὺ ἐπαρχικὰ, πολὺ χυδαῖα. Ἀλλὰ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καφενείου ἤρρεσεν εἰς τὸν λοχαγόν. Παρετήρησεν ὅτι ἡ αἶθουσα ἦτο καλῶς ἐσκευασμένη, καθαρὰ, τὸ ἔδαφος ἔχουσα διὰ ψάμμου κιτρίνης ἐπεστρωμένον· περιήλθεν αὐτὴν, ἐν τοῖς κατόπτροις θεωρῶν ἑαυτὸν διαβαίνοντα, εὗρε μαλακὸν τὸ ἀνάκλιτρον, ἐξαίρετον τὸ ἀψίνθιον, καὶ ἐφάνη τοσοῦτον ἐπιεικῆς, ὥστε δὲν ὠργίσθη κατὰ τῶν μυῶν νηχόμενων μετοικειότητος ὅλως ἀγροδιαίτου ἐντὸς τῶν ποτῶν τὰ ὁποῖα παρήγγελλε.

Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ἐγένετο εἰς τῶν κυρίων θαμῶνων τοῦ καφενείου τοῦ Προσπέρ. Αἱ ἀκριβεῖς καὶ τυπικαὶ αὐτοῦ ἐξίς τάχιστα ἐγένοντο γνωσταί. αἱ ἐπιθυμίαι αὐτοῦ ἐξεπληροῦντο πᾶσαι προθυμότερα. Ἐθεωρήθη πολῦτιμος ἑταῖρος ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τοῦ καφενείου, ἀνθρώπων καταβεβλημένων ὑπὸ τῆς τρομερᾶς ἀνίας τῆς ἐπαρχίας, ἀληθῆς δ' εὐτύχημα ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς ἡ ἔλευσις τοῦ νεήλδου, ἀφηγουμένου μεθ' ἱκανῆς εὐθυμίας τοὺς πολέμους του καὶ τοὺς ἐρωτάς του. Καὶ ὁ λοχαγὸς δ' ἐτέρωθεν κατεγοητεύθη εὐρῶν ἀκρατήριον ἀγνοοῦν ἔτι τὸ δραματολόγιον τῶν περιπετειῶν του. Ἐπὶ δέκα μῆνας λοιπὸν ἐμελλε νὰ ὀμιλῇ περὶ τῶν ἐκδρομῶν του, τῶν κυνηγιῶν του, τῶν μαχῶν του, τῆς ὑποχωρήσεως τῆς Κωνσταντίνης, τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Βωμαζᾶ καὶ τῶν θορβωδῶν διασκευάσεων τῶν ἀξιωματικῶν.

Ἀνθρωπίνῃ ἀδυναμίᾳ! Δὲν δυσηρεστήθη ἐπιτυχῶν ἀνθρώπων, διαφεγομένων ὑπὸ περιεργίας, ὧν κατόρθωσε νὰ δεσμεύσῃ τὴν προσοχὴν· δὲν ἐλησημόνησεν ὅτι αἱ σχοινοτενεῖς διηγήσεις του ἔτρεπον εἰς φυγὴν ἄλλοτε τοὺς νεαροὺς ἐκ τῆς σχολῆς τοῦ Σκιν-Σὺρ ἐξερχομένους ἀνθυπολοχαγούς.

Οἱ συνήθειαι αὐτοῦ ἀκραταὶ ἦσαν ὁ διευθυντῆς τοῦ καφενείου, χονδρὸς, προγᾶστωρ, ἠλίθιος, ὁ δικολάβος, μελανεῖμων καὶ βωμολόχος, περιφρονούμενος διὰ τὴν χυδαίαν αὐτοῦ ἐξίς, τοῦ λαμβάνειν μεθ' ἑαυτοῦ οἶκαθε τὸ ὑπόλοιπον τῆς σακχαρώς του, ὁ εἰσπράτωρ, πρῶτατος, ἀσθενὴς τὴν κρᾶσιν, πέμπων εἰς τὰ περιοδικὰ λύσεις τῶν κυβολέξων καὶ τῶν γρίφων, καὶ τέλος ὁ κτηνίατρος τοῦ δήμου, ὁ μόνος ὅστις ὡς δημοκράτης καὶ ὀρθολογιστῆς ἐτόλμα ἐνίοτε ν' ἀντιλέγῃ εἰς τὸν λοχαγόν.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ ὄμιλος ἐβίου ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ, παραχωρῶν τὴν προεδρίαν εἰς τὸν νέον τοῦ καφενείου πελάτην, οὐτινος ἡ ἀρεμμανία κερκαλή, καὶ τὸ λευκὸν ὑπογένειον ἦσαν ἀλλήθως ἐπιβλητικά· ἡ δὲ πολίχνη, ἥτις ἦτον ἡδὴ ὑπερῆφανος διὰ πολλὰ πράγματα, ἠδύνατο νὰ ἐναθρύνηται ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῷ ἀποστράτῳ λοχαγῷ τῆς.

Γ'

Τελεία εὐδαιμονία οὐδαμοῦ ὑφίσταται, ὁ δὲ λοχαγὸς Μερκαδιῆ, ὅτις ἐνόμισεν ὅτι συνήντησεν αὐτὴν εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Προσπέρ, ἠναγκάσθη μετ' αὐτὸν πολὺ νὰ ἐννοήσῃ ὅποια ἦτον ἡ πλάνη του.

Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι τὴν Δευτέραν, ἡμέραν τῆς ἀγορᾶς, τὸ καφενεῖον ἦτον ἀπρόσιτον.

Ἀπὸ τῆς ἡοῦς κατεκλύζετο ὑπὸ κηπουρῶν, ἐνοικιαστῶν ἐπαύλειων, ὀρνιθιμπόρων, κτηνεμπόρων, ἀνθρώπων χονδρὰν ἐχόντων φωνήν, χονδρὸν καὶ κοντὸν λαϊκὸν, καὶ χονδρὰν μάστιγα εἰς τὴν χεῖρα, φορούντων καινουργῆ βραχὺν ἄχρις ὀσφύος ἐπεנדύτην καὶ δερμάτινον κασκέτον, διαπραγματευομένων τὰς ὑποθέσεις των περὶ μίαν λίτραν οἴνου, πληττόντων τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν των, κροτούντων τὰς χεῖρας, ὀμιλούντων οἰκείως πρὸς τοὺς ὑπηρέτας.

Ὅτε ὁ λοχαγὸς ἀφικνεῖτο τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ὅπως πῆν τὸ πρῶτόν του ἀψίνθιον, εὗρισκεν ὅλους ἐκεῖνους οἰνολήπτους καὶ πρὸς θορυβώδη συνεστίασιν παρεσκευασμένους. Ἡ συνήθης αὐτοῦ θέσις ἦτο κατελιημμένη· οὐδεὶς προσεῖχεν εἰς αὐτόν. Οἱ θεράποντες ἔτροχον ὡς φρενητιῶντες πρὸς τὰς ὠρυγὰς τῶν ἀγροίκων ἐκεῖνων. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἦτον ἀποφράς ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη καὶ συνετάρασσε τὴν ὑπαρξίν του.

Μίαν πρωΐαν Δευτέρας, βέβαιος ἐκ προτέρων ὅτι τὸ καφενεῖον θὰ ἦτο λίαν θορυβώδες καὶ κατὰ μέτρον πλήθους, ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ ἐν τῷ δωματίῳ του, ἀλλὰ γλυκεῖα φθινοπωρινὴ ἀκτίς παρεκίνησεν αὐτὸν νὰ κατέλθῃ καὶ καθήσῃ ἐπὶ τοῦ παρὰ τὴν θύραν τῆς οἰκίας ἐστημένου λιθίνου ἐδωλίου. Ἐκάθητο ἐκεῖ μελαγχολικῶς καὶ καπνίζων ὅτε εἶδε προχωροῦσας ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς ὁδοῦ—δρομίσκου μαῆλλον, κακῶς λιθοστρωμένου καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς ἄγοντος—ἕξ ἢ ἐπτὰ χῆνας ἃς ἐδίωκε κατόπιν διὰ μακροῦ ξύλου κοράσιον ὁτὼ ἡ δέκα ἐτῶν.

Ὁ λοχαγὸς ρίψας τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κορασίου τούτου, εἶδεν ὅτι εἶχε ξυλίνην τὴν ἐτέραν τῶν κνημῶν.

Οὐδὲν τὸ πατρικὸν ἐνυπῆρχεν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ τραχέος τούτου στρατιώτου. Ὅτε ἄλλοτε ἐν ταῖς ἑδοῖς τῆς Ἀλγερίας, ῥακένδυτα κοράσια ἔτεινον πρὸς αὐτὸν ἐπαίτιδα χεῖρα, ὁ λοχαγὸς τὰ ἀπεδίωκε συνήθως διὰ μασιγῶσεων· ὁσάκις δ' ἔτυχεν νὰ εἰσδύσῃ ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ συστρατιώτου τούτου εἰς γάμου καὶ οἰκογενειάρχου, ἀπῆλθε βλασφημῶν κατὰ τῶν φωνασκῶν καὶ ἀκαθάρτων παιδιῶν, τὰ ὅποια εἶχον ἐγγίσει διὰ τῶν βυπαρῶν των χειρῶν τὰ χρυσᾶ σειρήτια τῆς στολῆς του.

Ἄλλ' ἡ θέα τοῦ ἰδιαιτέρου τούτου σωματικοῦ ἐλαττώματος, ἀναμνησκόντος αὐτῷ τὸ ὀδυνηρὸν θέαμα τῶν πληγῶν καὶ τῶν ἀκρωτηριασμῶν, συνεκίνησεν ἐν τούτοις τὸν γηραιὸν στρατιώτην.

Ἡσθάνθη οἶονεὶ λύπην διὰ τὸ ἀσθενικὸν ἐκεῖνο θν τὸ γυμνὸν σχεδὸν ὑπὸ τὸ ἐκ συνεβραχέων βρακῶν μεσοφόριον καὶ τὸν ἐσχισμένον χιτῶνα, τὸ τρέχον γενναίως κατόπιν τῶν χηνῶν του, βυθίζον ἐν τῇ κόνῃ τὸν γυμνὸν του πόδα, καὶ χωλαῖνον ἐπὶ τοῦ κακῶς προσηρημομένου καλοβάθρου του.

Αἱ χῆνες ἀναγνωρίσασαι τὸ κατάλυμά των εἰσῆλθον εἰς τὴν αὐλήν, καὶ ἡ μικρὰ ἠτοιμάζετο ν' ἀκολουθήσῃ αὐτάς, ὅτε ὁ λοχαγὸς τὴν ἐσταμάτησε διὰ ταύτης τῆς ἐρωτήσεως·

— Αἶ, κοριτσάκι, πῶς σὲ λέγουν;

— Φαννίτσα, ἀφεντικὸ, ἀπεκρίθη τὸ κοράσιον προσηλωσάν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς μεγάλους μέλανας ὀφθαλμούς του, καὶ ἀπομακρύναν ἀπὸ τοῦ μετώπου του τὴν ἀτημέλητον κόμην του·

— Ἐδῶ μένεις καὶ σύ; Δὲν σὲ εἶχα ἰδεῖ ἕως τῶρα.

— Ἐγὼ ὅμως σὰς γνωρίζω. Γιατὶ πλαγιαζῶ κάτω ἀπὸ τὴν σκάλα καὶ ὅταν γυρνᾶτε ἔς τὴν κάμαρά σας κάθε νύκτα μ' ἐξυπνᾶτε.

— Ἀλήθεια, μικροῦλα; Ἄ! τότε θὰ περιπατῶ εἰς τὰ νύκτα, ἔς τὸ ἕξῃς. Καὶ πόσων χρόνων εἶσαι;

— Περπατῶ ἔς τὰ ἐννέα. Θὰ τὰ κλείσω τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

— Εἶνε συγγενῆς σου ἐδῶ ἡ νοικοκυρά;

— Ὅχι, μ' ἔχει διὰ τῆς χῆνας καὶ διὰ ἄλλαις δουλείαις.

— Καὶ τί σοῦ δίδει;

— Νὰ τρώγω καὶ νὰ κοιμοῦμαι κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα.

— Καὶ ποῖος ἔκαμε ἔτσι τὸ πόδι σου, μικρὰ μου;

— Μ' ἐκλώττησε μία ἀγελάδα ὅταν ἤμουν πέντε χρόνων.

— Ἐχρῆς πατέρα καὶ μητέρα;

Τὸ κοράσιον ἠρρυθρίασε.

— Ἦμουν εἰς τὸ Βραφοκομεῖο, εἶπε διὰ βραχείας φωνῆς.

Εἶτα δὲ σκαιῶς χαιρετίσαν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν χωλαῖνον, καὶ ὁ λοχαγὸς ἤκουσεν ἀπομακρυνόμενον ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς αὐλῆς τὸν ξηρὸν ἦχον τοῦ μικροῦ ξυλίνου ποδός.

— Μὰ τὴν πίστιν μου! διελογίσθη τραπεὶς αὔθις μηχανικῶς τὴν πρὸς τὸ καφενεῖον ἄγουσαν, αὐτὸ δὲν εἶνε διόλου σωστό. Μ' ἕνα πόδι! Ἄν εἶνε κανεὶς στρατιώτης τὸν στέλλουν εἰς τὸν στρατῶνα τῶν Ἀπομάχων μὲ τὰ λεπτὰ τοῦ παρασάμου του, διὰ ν' ἀγοράζῃ καπνόν. Ἄν εἶνε ἀξιοματικὸς, τὸν διορίζουν εἰσπρακτορὰ, καὶ νυμφεύεται εἰς τὴν ἐπαρχίαν του. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ μικρὰ κόρη νὰ ἔχῃ ἕνα πόδι, δὲν εἶνε, δὲν εἶνε διόλου σωστό.

Ὁ λοχαγὸς διὰ τῶν λέξεων τούτων διατυπώσας τὴν ἀδικίαν τῆς εἰμαρμένης, ἀφίκετο μέχρι τῆς φιλίας τοῦ προσφιλοῦς του ἐνδικαιτήματος, ἀλλ' εἶδε τσαούτην συρροὴν κυανῶν βραχέων ἐ-

πενδυτῶν, ἤκουσε τοιαύτην ὀχλοβοὴν ἠχηρῶν γελῶτων, ὥστε ἐπέστρεψεν οὐκ αὖτε δύσθυμος.

Τὸ δωμάτιόν του — ἦτον ἴσως ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν παρέμενεν ἐν αὐτῷ πολλὰς ὥρας τῆς ἡμέρας—τῷ ἐφάνη ῥυπαρόν. Τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης ἦσαν κατακίτρινα ἐκ τοῦ καπνοῦ, ἡ ἐστία ἦτο πλήρης πτυσμάτων καὶ λειψάνων σιγάρων, ἐπὶ δὲ τῆς ἐπικαλυπτούσης τὰ ἐπιπλα κόνεως ἠδύνατό τις νὰ ἐπιγράψῃ τὸ ὄνομά του.

Παρτήρησεν ἐπὶ τινα χρόνον τοὺς τοίχους, ἐφ' ὧν ὁ περιώνυμος λογαχοφόρος ἱππεὺς τῆς Λεϊψίας εὕρισκεν ἑκατοντάκις ἐνδοξὸν θάνατον· εἶτα δ' ὅπως διασκεδάσῃ τὴν πληξίν του ἐπεθεώρησε τὴν ἱματιοθήκην του. Καὶ εὗρε πλήθος τετρημένων θυλακίων, τετρημένων περινημίδων, καὶ χιτῶνων ἄνευ κομβίων!

— Μοῦ χρειάζεται μία ὑπηρέτρια, εἶπε καθ' ἑαυτόν.

Εἶτα ἀνεμνήσθη τῆς μικρᾶς χολῆς.

— Ἰδοὺ τί θὰ κάμω. Θὰ ἐνοικιάσω τὸ πλαγινὸν δωμάτιον· ὁ χειμῶνας πλησιάζει καὶ ἡ μικρὰ θὰ παγόνῃ κάτω ἀπὸ τὴν σκάλαν. Θὰ φροντίξῃ διὰ τὰ ἐνδύματά μου, τὰ ἀσπροβέρουχά μου, θὰ σκουπίξῃ. Αἱ!

Ἀλλὰ νέφος ἐπεσκίασε τὴν θελκτικὴν ταύτην εἰκόνα τῆς οἰκικῆς εὐημερίας. Ὁ λοχαγὸς ἐνεθυμηθῆ ὅτι ἀπειχε πολὺ ὁ καιρὸς τῆς πληρωμῆς τῆς τριμηνίας του, καὶ ὅτι ὁ λογαριασμὸς του ἐξωγοῦτο καταπληκτικῶς ἐν τῷ καφεναίῳ τοῦ Προσπέρ.

— Δὲν ἔχω ὅσα μοῦ χρειάζονται, ὠνειροπόλει μονολογῶν. Καὶ ἐν τούτοις μὲ κλέπτουν ἐκεῖ κάτω, εἶμαι βέβαιος. Ἡ τροφὴ εἶνε πολὺ ἀκριβὴ, κ' ἐκείνος ὁ διστραμμένος ὁ γεροκτηνίατρος, παίξει ὡσὰν διάβολος. Ὅστω ἡμέρας τώρα ἐγὼ πληρώνω τὰ ποτά του. Βέβαια. Θὰ κάμω καλλίτερα ἴσως νὰ ἀναθέσω εἰς τὴν μικρὰν νὰ ψωνίξῃ. Βούτημα μὲ καφέ τὸ πρωτὸ, φαγητὸν τὸ μεσημέρι, ξηροφάγι τὸ βράδυ. Ζωὴ στρατιωτικὴ, τέλος πάντων. Εἶμαι συνειθισμένος· ἐγὼ εἰς αὐτά.

Τετέλεσται· ἡ ἀποψὶς αὕτη τοῦ βίου τὴν εὐηρέσει σφόδρα. Ἐξελθὼν εἶδεν ἀκριβῶς τὴν οἰκοδόσποιαν κτηνώδη, χονδρὴν χωρικὴν, καὶ τὴν μικρὰν ἀνάηρον, ἀνακινούσας ἀμφοτέρως ἐν τῇ αὐτῇ κοπιᾷ διὰ δικράνων.

— Εἰζεύρει νὰ ῥάπτῃ, νὰ πλύνῃ, νὰ μαγειρεύῃ; ἠρώτησεν ἀποτόμως.

— Ποιὰ; Ἡ Φαννίτσα; Διατί μ' ἐρωτᾶτε;

— Εἰζεύρει ὀλίγον ἀπὸ ὅλα αὐτά;

— Ἀκούει ἐκεῖ; αὐτὴ ἐβγάκε ἀπὸ τὸ ὄρφανο-τροφεῖο τοῦ μαθαίνουον μέσα ἀπὸ ὅλα.

— Πές μου, κοριτσάκι μου, προσεῖπεν ὁ λοχαγὸς ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ κοράσιον, δὲν σοῦ προξενῶ φόβον, αἱ; Δὲν εἶν' ἔτσι; Αἱ, κυρὰ, μοῦ τὴν παραχωρεῖς ἐμένα τὴν μικρὰ; μοῦ χρειάζεται μία ὑπηρέτρια.

— Ἄν τὴν τρέφῃς καὶ τῆς κάμνῃς καὶ ῥεῦχα διατί ὄχι;

— Τότε σύμφωνοι. Νὰ, λάβε εἰκοσι φράγκα. Ἔως τὸ βράδυ νὰ ἔχῃ ἓνα φουστάνι καὶ ἓνα ὑπόδημα. Αὐριο διορθήσομεν τὰ λοιπὰ.

Καὶ ἀφ' οὗ ἔστυρε φιλικῶς τὸ ὠτίον τῆς Φαννίτσας, ὁ λοχαγὸς ἀπεμακρύνθη καταχυχαριστημένος.

— Θὰ γεῖνῃ ἀνάγκη νὰ κόψω μερικὰς μπιρραῖς, καὶ μερικὰ ἀψίνθια, ἐσκέπτετο, καὶ νὰ μὴ παίξω πικέτο μὲ τὸν ἱατρόν. Ἀλλὰ δὲν ἔχει λόγον, ἔκαμα χρυσῇ δουλειᾷ.

Δ'

— Λοχαγέ, εἰσθε λιποτάκτης!

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀποστροφή, δι' ἧς οἱ πιστοὶ θαμῶνες τοῦ καφεναείου Προσπέρ προσηγόρευον τοῦ λοιποῦ τὸν λοχαγόν, οὕτως αἱ εἰς αὐτὸ ἐπισκέψεις καθίσταντο ὁσημέραι· σπανιώτεροι.

Διότι ὁ δυστυχὴς λοχαγὸς δὲν εἶχε προῖδει πάσας τὰς συνεπείας τῆς ἀγαθῆς του πράξεως. Διὰ τῆς παύσεως τῆς πρωϊνῆς ἀψίνθου, κατώρθωσε νὰ ἐξοικονομήτῃ τὰς ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῆς Φαννίτσας μικρὰς δαπάνας· ἀλλὰ πόσων ἄλλων μεταβῆσθαι εἶχεν ἀνάγκη ὅπως κατορθώσῃ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀπρόοπτους δαπάνας τοῦ νέου του βίου! Ἡ μικρὰ κόρη εὐγνωμοσύνης ἔμπλεως προσεπάθει νὰ διατρονώσῃ αὐτὴν διὰ τοῦ ζήλου τῆς. Τὸ δωμάτιον μετέβαλεν ἤδη ὄψιν. Τὰ ἐπιπλα ἦσαν διηυθετημένα καὶ καθαρῶτατα, ἡ ἐστία εὐπρεπῆς, αἱ πλάκες τοῦ ἐδάφους ἔλαμπον, καὶ αἱ ἀράχνη δὲν ὑφαινον πλέον τὸν ἴστόν των ἐπὶ τοῦ χάρτου τοῦ Πονιατόβσκη. Ὅτε ἐπέστρεφεν ὁ λοχαγὸς, ὁ ζῶμος προσεκάλεε αὐτὸν διὰ τοῦ ἀρῶματός του ἀπὸ τῆς κλίνης, καὶ ἡ θεὰ τῶν ἀχνίζόντων φαγητῶν ἐπὶ τῆς χονδροειδοῦς μὲν ἀλλὰ χιονώδους ἐπιτραπέζιου ὀθόνης, παρά πινάκιον καθαρῶτατον καὶ κοχλιάρια, μαχαίρια, καὶ περόνια στίλβοντα, ἤνοιγε τέλειον πλέον τὴν ὄρεξίν του. Ἡ Φαννίτσα ἐπαφραεῖτο τῆς θυμηθίας τοῦ κυρίου τῆς, ὅπως τῷ ὁμολογήσῃ κρυφίαν τινὰ φιλοδοξίαν τῆς. Ὑπῆρχεν ἀνάγκη πυροστάτου διὰ τὴν ἐστίαν, ἐν ἣ ἀνῆπτετο τώρα πῦρ, σκευὸς τι διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν γλυκισμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπετύγγανε τόσον. Καὶ ὁ λοχαγὸς, ὅστις ἐμειδία ἀκούων τὴν αἴτησιν τοῦ κορασίου, καὶ ὅστις ἠσθάνετο ἑαυτὸν κυριεύμενον ὁσημέραι ὑπὸ τῶν ἐξέων τοῦ αἰκοκῆρη, ὑπέσχετο ὅτι θὰ σκεφθῆ, καὶ τὴν ἐπαύριον ἀντικαθίστα τὰ εὐώδη σιγάρα του διὰ πενταλέπτων σιγάρων, δὲν ἐπαίξεν ἐκαρτεῖ, ἢ ἐπέβαλλεν ἐαυτὸν εἰς τὴν στέρησιν τοῦ τρίτου ποτηρίου τοῦ ζυθίου του ἢ τοῦ δευτέρου ποτηρίου τοῦ μαρσάκιρον.

Ἡ πάλιν ὑπῆρξε μακρὰ, ὑπῆρξε σκληρὰ. Πλειστάκις κατὰ τὴν ὥραν ὀρεκτικῶς τινος, ἀπαγορευομένου ὑπὸ τῆς οἰκονομίας, ἐν ᾧ ἡ διψα ἐξήραινεν τὸν λάρυγγά του, ὁ λοχαγὸς ἠρωϊκὸν κα-

τέβαλλεν ἄγωνά ὅπως μακρὸν τοῦ καφενεῖου τρέψη τὰ βήματά του. Πιλλῆκας περιπλανήθη ὄνειροπολῶν τὸν βῆγα αὐτοῦ, τὰ πέρτε καὶ δεκατέσσαρα . . . Ἄλλὰ πάντοτε σχεδὸν γενναίως ἐπέστρεφεν οἰκάδε, καὶ ἐπειδὴ ἡγάπα πλειότερον τὴν Φαννίτσαν δι' ἐκάστην θυσίαν ἣν ὑπὲρ αὐτῆς ἐποίει, ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὴν ἡσπάζετο καλλιτερον. Διότι τὴν ἡσπάζετο. Δὲν ἦτο πλέον ὑπηρέτριά του. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν, ἐν ᾗ ἕστατο παρὰ τὴν τράπεζαν ὀρθή, ἀποκαλοῦσα αὐτὸν κύριον, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ ἐαυτοῦ, ἔλαβε τὰς δύο τῆς χεῖρας καὶ τῇ εἶπε μετ' ἐξάψεως·

— Φίλησέ με πρῶτα, καὶ ἔπειτα κάμε μου τὴν χάριν νὰ μοῦ ὁμιλήσῃς μὲ τὸ σὺ καὶ ὄχι μὲ τὸ σεῖς, μὰ τὸν Θεόν!

Σήμερον τετέλεσται. Ἡ συνάντησις ἐνὸς κορασίου ἔσωσε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἀπὸ ἐπινειδίστου γήρατος. Τὰ παλαιὰ του ἐλαττώματα διεδέξατο νεκρὸν πάθος. Λατρεύει τὸ ἀνάπνηρον ἐκείνο ὄν, ὅπερ βαδίζον ἀνασκιρτᾷ ἐν τῷ εὐπρεπεῖ καὶ καλῶς ἐσκευασμένῳ ἐκείνῳ δωματίῳ. Ἐδίδασκεν ἀνάγνωσιν τὴν Φαννίτσαν, καὶ, ἀναμνησκόμενος τῆς καλλιγραφίας τῶν νεανικῶν του ἐπῶν, τῇ σχεδιάζει ὑποδείγματα γραφῆς. Μεγίστη αὐτοῦ χαρὰ εἶνε, ὅτε τὸ κοράσιον συντόμως προσέχον εἰς τὸ τετράδιόν του καὶ κηλιδοῦν ἐνίοτε αὐτὸ διὰ σταγόνας μελάνης, ἣν λείχει ἀμέσως διὰ τῆς μικρᾶς του γλώσσης, περαίνει τὴν ἀντιγραφὴν πολυσυλλάβου καὶ μακρᾶς λέξεως. Ἄλλ' ἀνησυχεῖ καθ' ὑπερβολὴν ἀναλογιζόμενος ὅτι γηράσκει, καὶ ὅτι οὐδὲν ἔχει ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν θετὴν του κόρην.

Τοῦτου εἶνεκα ἔχεινε σχεδὸν φιλόργυρος· θησαυρίζει, θέλει νὰ παραιτησῇ τὸν καπνὸν, μολογόντι ἡ Φαννίτσα πληροῖ τὴν πίπαν του καὶ τῷ τὴν ἀνάπτει. Σκοπεύει νὰ οἰκονομήσῃ ποσότητά τινα ἐκ τῶν πενιχρῶν του προσόδων, ὅπως τῇ ἀγοράσῃ τὸ ὕλικόν μικροῦ παλαιοπωλείου. Ἐκεῖ, ὅταν ἀποθάνῃ, θὰ ζήσῃ ἐκείνη ἀφανῆς καὶ ἥσυχος, ἔχουσα πού, εἰς τὸ ὀπιθὲν μέρος τοῦ μαγαζεῖου, ἀνηρτημένον τὸν παλαιὸν σταυρὸν τῆς λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, ὅστις θὰ τῇ ἐνθυμίζῃ τὸν λοχαγόν.

Καθ' ἐκάστην ἐξέρχεται εἰς περίπατον μετ' αὐτῆς. Ἐνίοτε διέρχονται παρ' αὐτοῦς ξένοι ῥίπτοντες συμπαθεῖς βλέμματα ἐπὶ τοῦ γέροντος τούτου στρατιώτου, οὕτινος ἐφείσθη ὁ πόλεμος, καὶ τοῦ ἀναπήρου ἐκείνου κορασίου· καὶ αἰσθάνεται ἐαυτὸν συγγινόμενον — ὦ! μυχιζήματα, ἄχρι δακρῶν! — ὁπότε εἰς τῶν διαβητῶν ψιθυρίζει ἀπομακρυνόμενος·

— Καυμένος πατέρας! Κοῖμα τὸ κορίτσι του νὰ εἶνε τόσον εὐμορφὸ καὶ νὰ ἔχῃ ξύλινο πόδι!

[François Coppée].

A. Π. Κ.

Η ΕΙΣ ΤΟ ΧΩΡΙΟΝ ΕΠΑΝΟΛΟΣ

Ἀγροτικὴ σκηνογραφία.

Oh! charme du silence et des asiles frais!

Theodore de Banville.

A'.

Ὁ ἥλιος ὀλοένα κατεβαίνει . . .
Τῇ γῇ 'εἰς λίγη ὥρα παραιτεῖ
Κ' ἡ δύση ροδοκόκκινα 'ντυμένη
'Σ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μέσα τὸν κρατεῖ.

Παράξενο' τῇ γῇ ὅταν ἀφήσῃ,
Φεύγει μαζῇ του κάθε ξεμορφί·
Οἱ κάμποι, τὰ βουνὰ, ὅλη ἡ φύσις
Σκοτεινιάσμενη μοιάζουν ζωγραφιά,

Καὶ μὲς 'ς ταῖς καλαμαῖς καὶ 'ς τὰ πλατάνια
Σὰν μαῦρο φεῖδι τρέχει τὸ νερό . . .
. . . Νυκτόνει — ἐκεῖ 'πάνω 'ς τὰ οὐράνια
Τὸ πρῶτο ἄστρο λάμπει ἀργυρό.

Ὅλης τῆς γῆς τὴν πλάσι κουρασμένη
'Ἐχει σκεπάσει ὕπνου σιγαλιὰ
Κ' ἡ θάλασσα κοιμάται πλαγιασμένη
'Σε μαλακὴ κ' ὑγρὴ ἀπρογιαλιὰ.

Ὁ γέρω πεῦκος, ποῦ ὀρθὸς περνᾷ
'Ὅλη τῇ νύκτα καὶ δροσιὰ ρουφᾷ,
'Ἀργὰ καὶ ποῦ τὰ φύλλα του κουνᾷ
'Ὡσὰν νὰ χασμουριεῖ' ἀπὸ κρυφά . . .

Μόνον ἡ βροσιὴ ἡ χορταρίζουμένη,
Ποῦ ὅλη 'μέρα λείει καὶ γελᾷ,
Κι' αὐτὴ τὴν ὥρ' ἀκόμη δὲν σωπαίνει
— 'Σ τὸν ὕπνο τῆς, θαρρεῖς, παραμιλᾷ.

B'.

Ἡ τόση ἐρημιὰ σὲ ξεγελάει
Καὶ λές' — 'Ἰδὼ κοντὰ δὲν ζῆ κανεῖς! . . .
Μὰ ἔφανα τὴ σιωπὴ ξυπνάει
'Ἀντίλαλος ἀνθρωπίνης φωνῆς,

Ἡ γαυγίσμα σκυλοῦ, ἡ πετεινάρι,
'Ἡ ἀγγελάδας μούγκρισμα βαρὺ,
Εἴτε γιδιῦ κ' ὑπὲρ, εἴτε κριάρι
Μὲ τῇ χονδρῇ κ' οὐδ' ὄνεια ποῦ φορεῖ.

Κάτω ἐκεῖ μεσ' εἰς τὴν ξανθὴ κοιλάδα
Ποῦ ἔχει λίγη σκέπη οὐρανοῦ
Κ' ἕνα στεφάνι γύρω πρασινάδα
Τὰ δασομένα φρούδια τοῦ βουνοῦ,

Βουβὰ, βαθυὰ ἀσπρίζουσε οἱ τοῖχοι
Μικροῦ χωριοῦ — 'ς τὰ μισοσκοτεινὰ
'Μοιάζουν βαρυὰ κοτρώνια ποῦ ἡ τύχη
'Ἐκάρφωσε ἐκεῖ παντοτεινά.

Μαῦροι, μικροὶ καπνοὶ στρηφογυρίζουν
'Ἀπάνω ἀπ' τὸ χωριὸ χωρὶς ὀρμῆ . . .
Τὴν ὥρ' αὐτὴ οἱ χωρικοὶ φουρνίζουσαν
Τὸ μαῦρό τους καὶ ἄζυμο ψωμί.

'Ἐκεῖ 'μπροστὰ 'εἰς φούρνους πέντε-δέκα,
'Σ τῇ λάμπῃ ποῦ σκορποῦνε τὰ κλαδιά
Ζυμὸν ἢ κόρη, ἢ μάννα, ἢ γυναῖκα·
Τριγύρω τῆς προσμένουν τὰ παιδιὰ,

Ὁ Οὐέλγιγκτων ἔλεγε· «Τὰ χρῆσθ μεταβάλλουσι
τὸν ἄνθρωπον εἰς ἀνδράποδον».